C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-521/2024 Judecătoria Bălți
Sediul Central
Judecător Guţu A.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

25 septembrie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa:
Preşedinte, judecător Rotaru Ala
Judecători: Burdeniuc Ruslana, Puşca Dumitru

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de avocatul Cepoi Ina în interesele lui Cazac Ina împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți Sediul Central din 05.06.2024 în cauza contravenţională în baza art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

La 27.10.2023 inspectorul principal al Direcţiei teritoriale Supraveghere tehnică şi Control Nord al Inspectoratului pentru Supraveghere Tehnică, mun.Bălți, Bejenari Cristian, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional în privinţa lui Cazac Ina pentru faptul, că la 27.10.2023 s-a stabilit că Cazac Ina, fiind proprietară al apartamentului nr.4 din str.*****, ***** m.Bălți, în anul 2021 a executat lucrări de construcţie a anexei către apartamentul menţionat cu dimensiunile 2,19x0,93 cu pereţi şi acoperiş din saiding şi construcţia copertinei către apartament cu stil din metal învelitoare din tablă amplasat pe terenul public. Lucrările au fost îndeplinite în lipsa certificatului de urbanism, proiectului de execuţie şi autorizaţiei de construire, fapt ce contravine Legii *****21-XIII din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcţii, astfel au fost încălcate prevederile art.13 al.(1), art.22 lit.b) al Legii *****21-XIII din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcţii şi art.55 al.(1) lit.i) din Legea *****5 din 30.04.2015 cu privire la locuinţe.

Materialele acumulate au fost remise în adresa Judecătoriei Bălți Sediul Central pentru examinare conform competenţei potrivit dispoziţiilor art.395 Cod Contravenţional, cu recomandarea de a aplica sancţiunea contravenţională în baza art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional, cu aplicarea amenzii de la 300 la 500 unităţi convenţionale şi măsurii de siguranţă conform art.439/6 Cod Contravenţional, cu demolarea construcţiei neautorizate şi remedierea construcţiei afectate în urma intervenţiilor neautorizate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți Sediul Central din 05.06.2024 s-a încetat procesul contravenţional în privinţa lui Cazac Ina, învinuită de comiterea contravenţiei prevăzută de art.177 al.(4) lit.d) Cod contravenţional din motivul prescripţiei răspunderii contravenţionale.

Potrivit prevederilor art.439/6 al.(1) Cod contravenţional s-a aplicat măsura de siguranţă - demolarea construcţiei neautorizate - lucrări de construcţie a anexei cu dimensiunile 2,19x0,93 cu pereţi şi acoperiş din saiding şi construcţia copertinei către apartament cu stil din metal învelitoare din tablă amplasat pe terenul public, al apartamentului ***** din str.*****, ***** m.Bălți, cu readucerea acestora la poziţia iniţială.

Nefiind de acord cu hotărîrea în cauză în termen avocatul Cepoi Ina în interesele lui Cazac Ina a contestat-o cu recurs, în motivarea căruia a invocat că:

-soluţia instantei de fond este eronată, iar hotărîrea ilegală şi pasibilă casării în temeiul art.466 lit.e) şi 1) Cod contravenţional, deoarece nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenţiei;

-consideră că instanţa de fond a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de apărare în procesul contravenţional, precum şi a aplicat incorect prevederile art.14 al Legii nr.163 din 09-07-2010, lit.1), în coraborare cu instituţia dreptului de proprietate consacrată în legislaţia civilă din Republica Moldova;

-instanţa de fond prin concluzia sa privind vinovăţia lui Cazac Ina în comiterea contravenţiei prevăzute de art.177 al.(4) lit.d) Cod contravenţional în condiţiile încetării procesului contravenţional pe motivul expirării termenului de prescripţie pentru tragerea la răspunderea contravenţională, i-a încălcat dreptul la prezumţia nevinovăţiei, garantat de art.6 al.2 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale;

-la caz, agentul constatator nu a prezentat probe ce ar confirma precum că construcţia edificată în str.***** *****/4, pe caz, a afectat structura de nejustificarea cerinţei de demolare;

-consideră că deşi procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ care emană de la o autoritate publică dotată cu competenţa de a constata faptele contravenţionale şi se bucură de prezumţia de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate, sancţionarea contravenţională a persoanei trebuie să fie susţinută prin probe substanţiale, din care ar rezulta atît componenţa de contravenţie, cît şi existenţa unei consecinţe sau unui pericol pentru coproprietarii terenului aferent de la efectuarea construcţiilor edificate pe caz;

-la materialele cauzei nu sunt anexate probe certe şi pertinente care ar confirma învinuirea adusă, ori, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenţie, nu poate constitui temei de sancţionare, precum şi de aplicare a măsurii de siguranţă sub formă de demolare a construcţiei;

-rezultând din reglementările precitate măsura de siguranţă sub formă de „demolarea construcţiilor neautorizate” nu este una obligatorie, aceasta poate fi aplicată de către instanţă în cazul în care se constată necesitatea de a înlătura un eventual pericol produs prin acţiunea/inacţiunea contravenţională;

-la caz însă, agentul constatator nu a probat cele invocate, precum că intervenţia neautorizată afectează aspectul arhitectural al curţii. Rezultând din reglementările legislatorului expuse în Capitolul V1 Titlul I, Cartea a II-a din Codul Contravenţional,

„demolarea construcţiilor neautorizate” reprezintă măsură de siguranţă, iar instanţa de judecată nu este obligată să o aplice;

-instanţa de fond nu a constatat în baza la care probe se confirmă că, construcţia anexei către apartament constituie un pericol pentru terenul aferent, or, simpla presupunere a agentului constatator în acest sens nu poate conduce la demolarea contrucţiei identificate pe caz, fiind încălcat flagrant dreptul fundamental şi convenţional la prezumţia nevinovăţiei şi de proprietate privată;

-instanţa de fond nu a constatat în baza la care probe se confirmă că, construcţia anexei către apartament constituie un pericol pentru terenul aferent, or, simpla presupunere a agentului constatator în acest sens nu poate conduce la demolarea contrucţiei identificate pe caz, fiind încălcat flagrant dreptul fundamental şi convenţional la prezumţia nevinovăţiei şi de proprietate privată;

-menţionînd pct.19 şi pct.20 al Deciziei Curţii Constituţionale nr.33 din 29.03.2028 de inadmisibilitate a sesizării nr.153a/2017 privind controlul constituţionalităţii art.439/4 litera b) şi art.439/6 Cod contravenţional, or dispunerea aplicării acesteia este dictată în exclusivitate de „scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârşirii faptelor contravenţionale”, aşa cum este prevăzut expres de art.439/4 Cod contravenţional;

-agentul constatator atât la remiterea dosarului contravenţional pentru examinare în fond, cât şi ulterior pe parcursul cercetării judecătoreşti nu a demonstrat că necesitatea dispunerii demolării construcţiei neautorizate este necesară în vederea înlăturării unor consecinţe sau a unui pericol, aşa cum este impus de art.439/4 Cod contravenţional, or, scopul preventiv al combaterii contravenţiei date urmând a fi atins prin pedeapsa amenzii aplicate în privinţa contravenientului, însă în cazul nostru – contravenienta nu are nici o tangenţă cu bunul imobil respectiv. Pe cale de consecinţă instanţa, ca măsura de siguranţă prevăzută la art.439/6 Cod contravenţional impune o justificare motivată a necesităţii aplicării ei, dar nu ca efect imediat şi necondiţionat al constatării vinovăţiei contravenientului în comiterea contravenţiei prevăzute de art.177 al.(4) lit.d) Cod contravenţional;

-în speţă, instanţa de judecată a apreciat incorect, că măsura de siguranţă corespunde gravităţii situaţiei create, mai mult că pe cauza a fost numită contravenient - persoana ce nu poate fi supusă sancţiunii contravenţionale, iar aplicarea măsurii de siguranţă nu trece testul de proporţionalitate dintre fapta comisă şi efectul măsurii coercitiv, nefiind probat nici faptul că construcţiile edificate în mun.Bălți, str.***** *****/4 aduc atingerea normelor de siguranţă, precum şi ar crea un pericol eminent;

-consideră,că eventuala demolare a construcţiei, după cum solicită agentul constatator, ar afecta dreptul lui Cazac Ina la proprietate garantat de art.1 din Protocolul nr.1 CEDO, or, pentru a fi proporţionale, ingerinţele trebuie să corespundă cu gravitatea încălcării şi cu sancţiunea destinată să pedepsească gravitatea faptei prejudiciabile (la caz construcţia neautorizată). După cum rezultă din prevederile art.439/4 lit.b) CCo, măsurile de siguranţă se aplică în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârşirii faptelor contravenţionale, la caz însă agentul constatator nu a argumentat necesitatea măsurii demolării construcţiilor şi care ar fi scopurile ce urmează a fi realizate prin aplicarea măsurii de siguranţă respective;

-consideră că au fost încălcate art.l, art.5, art.6 al.1, art.6, al.2, art.6, al.3, lit.c), art.1, protocolul 1, art.17 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Solicită admiterea recursului, constatarea încălcării art.l, art.5, art.6 al.(1), art.6, al.2, art.6 al.3 lit.c), art.1, protocolul 1, art.17 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, casarea hotărîrii Judecătoriei Bălţi Sediul Central din 05.06.2024, cu dispunerea achitării lui Cazac Ina, în baza art.441 lit.a) şi lit.f) Cod contravenţional din motivul lipsei faptei şi nu este identificat făptuitorul.

Potrivit ar.471 al.(1) Cod Contravenţional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.471 al.(1) şi art.471 al.(2) Cod Contravenţional a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii în vigoare, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei de fond, Colegiul penal constată că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea parţială a hotărârii instanţei de fond în latura aplicării măsurii de siguranţă în temeiul art.439/6 al.(1) Cod Contravenţional RM în cauza contravenţională în privinţa lui Cazac Ina, cu readucerea acesteia la poziţia iniţială, cu excluderea aplicării măsurii de siguranţă, reeşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art.473 al.(1) pct.2) lit.b Cod contravenţional RM, potrivit căruia se reglementează, că după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului.

Colegiul penal menţionează şi prevederile art.466 lit.d) Cod contravenţional al RM, potrivit căror se reglementează, că hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare.

Colegiul penal operează şi cu prevederile art.394 al.(4) Cod contravenţional RM, care indică că judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

Colegiul penal consideră, că instanţa de fond la examinarea cauzei contravenţionale în privinţa lui Cazac Ina în baza art.177 al.4 lit.d Cod contravenţional al RM referitor la măsura de siguranţă prevăzută de art.439/6 al.(1) Cod contravenţional a cărei aplicare s-a solicitat de către agentul constatator, nemotivat şi prematur a concluzionat de a admite solicitarea în cauză şi a dispus aplicarea pe cazul dat a măsurii de siguranţă – demolarea construcţiei neautorizate – lucrări de construcţie a anexei cu dimensiunile 2,19x0,93 cu pereţi şi acoperiş

din saiding şi construcţia copertinei către apartament cu stil din metal învelitoare din tablă amplasat pe terenul public, al apartamentului ***** din str.*****, ***** m.Bălți, cu readucerea acestora la poziţia iniţială, soluţie care este neargumentată.

În acest sens Colegiul penal reţine, că potrivit art.439/4 lit.b) Cod Contravenţional RM, în procesul contravenţional, în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvârşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sunt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranţa: ...demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor.

Potrivit art.439/6 al.(1) Cod Contravenţional al RM, demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134/1, 168, art.177 al.(3),al.(4) lit.c) şi d), art.178, art.179 şi art.226 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. Potrivit al.(4) al aceluiaşi articol, demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului, al.(5) stipulând, că modul de demolare a construcţiilor neautorizate şi de defrişare a arborilor şi arbuştilor se stabileşte de către Guvern.

Colegiul penal reţine, că dispunând aplicarea măsurii de siguranţă şi obligând pe Cazac Ina să demoleze anexa şi copertina către apartament cu stil din metal învelitoare din tablă amplasat pe terenul public, al apartamentului ***** din str.*****, ***** m.Bălți, cu readucerea acestora la poziţia iniţială, instanţa de fond nu şi-a motivat respectiva soluţie, indicând formal că, luând în consideraţie că Cazac Ina a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenţiei imputate, instanţa de judecată a considerat necesar să dispună măsura de siguranţă.

La caz, instanţa de fond nu a indicat scopul aplicării acestei măsuri de siguranţă dintre cele prevăzute la art.439/4 lit.b) Cod Contravenţional al RM – dacă s-a aplicat pentru a înlătura consecinţele faptei, urmau a fi indicate consecinţele, dacă pentru a înlătura pericol, urma a fi nominalizat acest pericol.

La fel, nici solicitarea agentului constatator cu privire la aplicarea măsurii de siguranţă prevăzută de art.439/6 al.(1) Cod Contravenţional al RM, nu conţine motivare privitor la scopul şi necesitatea acestei măsuri.

Mai mult ca atât, rezultând din textul prevederilor art.439/4 şi art.439/6 Cod Contravenţional, constatarea comiterii contravenţiei prevăzute de art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional al RM nu determină obligativitatea aplicării măsurii de siguranţă, legislatorul lăsând la latitudinea instanţei necesitatea aplicării ei rezultând din prezenţa scopurilor expres prevăzute la art.439/4 Cod Contravenţional RM şi rezultând din circumstanţele speţei dedusă judecăţii.

La caz, Colegiul penal constată că construcţiile respective de către comisia de recepţie finală prin procesul-verbal de recepţie finală nr.08/2 din 30.08.2021 au fost recepţionate lucrările de replanificare interioară a bunului imobil cu S locativă 26,3 m^2 şi construcţia anexelor lit.L4 situate pe str.*****, ***** m.Bălți, ap. nr.4 (f.d.14).

Totodată, din actele cauzei nu se constată că lucrările de construcţie, reparare au produs consecinţe negative şi că prezintă vreun pericol pentru construcţiile din jurul

acestuia, iar în lipsa unui scop cert determinat aplicarea măsurii de siguranţă solicitată de agent constatator nu este necesară.

Respectiv, în atare împrejurări, Colegiul penal consideră că faţă de Cazac Ina urmează a fi păstrată soluţia instanţei în latura constatării vinovăţiei în baza art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional RM, iar în ceea ce priveşte aplicarea măsurii de siguranţă în temeiul art.439/6 al.(1) Cod contravenţional al RM - soluţia instanţei este pasibilă casării, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a solicitării agentului constatator, cu privire la aplicarea în cazul din speţă a măsurii de siguranţă prevăzută de art.439/6 al.(1) Cod contravenţional RM, cu excluderea măsurii de siguranţă aplicate, reieşind din ce recursul declarat se admite, cu casarea parţială a hotărîrii, cu rejudecarea cauzei în latura dată şi pronunţarea unei hotărâri noi, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art.473 al.(1) pct.2) lit.b) Cod Contravenţional RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi –

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către avocatul Cepoi Ina în interesele lui Cazac Ina împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți Sediul Central din 05.06.2024 în cauza contravenţională în baza art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional, hotărâre care se casează parţial, în latura aplicării măsurii de siguranţă în temeiul art.439/6 al.(1) Cod Contravenţional RM.

Solicitarea inspectorul principal al Direcţiei teritoriale Supraveghere tehnică şi Control Nord al Inspectoratului pentru Supraveghere Tehnică, mun.Bălți, Bejenari Cristian privind aplicarea măsurii de siguranţă în cauza contravenţională în privinţa lui Cazac Ina în baza art.177 al.(4) lit.d) Cod Contravenţional RM, se respinge.

În rest hotărârea se menţine fără modificări.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru